Nº. 193. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 14 en 15 *Augustus.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Brussel, — De belgische bladen melden dat de gewezen oorlogs-minister *Evain*, reeds binnen weinige dagen naar Frankrijk terugkeert. Behalve de reeds vermelde benoemingen onder de belgische hoofd-officieren, waaronder die van den kolonel *d'Hanen* tot generaal en oorlogs-minister en de voornaamste is, noemt men nog die van den majoor *de la Gonzalerie* tot kolonel en commandeur der pionniers; die van den portugeeschen majoor *Carnaxuent* tot kolonel, en die van zekeren kapitein *Devaux* tot ordonnans-officier van *Leopold*.

— Heden (12 *Augustus*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: 5 pCt. 101½; Obligatien 102¾; Amst. 324, 31⅛; Pass. 10½; Diverse 12¾; 12 Loten 66; R. Kerstbrs 68½; Sicil. 93½; Rom. L. 102; Id. te Amst. 89¾; Brgs. 68. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam 1 pCt. k. z.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den Augustus.

Gisteren heeft de koning den raad van ministers gepresideerd en daarna den buitenlandschen gezant, graaf *Appony*, in bijzonder gehoor ontvangen.

— De ambassadeurs en verdere vreemde gezanten hebben gisteren hunne opwachting bij Z. M. den koning van Napels gemaakt. De hertog *van Orleans*, die Z. M. bij zijne bezoeken van het merkwaardige der hoofdstad vergezelde, is het gevolg eener gevatte koude en daaruit voortgevloeide ongesteldheid verplicht geworden zijne kamer te houden.

— Heden morgen is de eene wapenschouwing gehouden op het veld van Mars, over het garnizoen van Parijs en de artillerie van Vincennes, benevens expresselijk ontboden ter aanvulling van de niet opgeroepene nationale garde der hoofdstad. De koning van Napels, de hertog *van Nemours*, de prinsen van *Joinville* en *Montpensier* en vele generaals waren daarbij tegenwoordig.

— Onder de nationale garde en de regimenten in de hoofdstad en garnizoen, worden thans petitien rondgedragen om den koning te verzoeken op den 29den eene wapenschouwing te houden. De generaal *Gourgaud* stelt zich daarbij vooral op den voorgrond.

— Men verzekert dat het besluit is, dat de te begraven maarschalksstaf waarom zoo veel in den raad te doen is geweest, den generaal *Bonnet* zal ten deel vallen, welke tevens het bevel zou bekomen over het aan Spanje te zenden legerkorps. 't Valt men wil dat op 50,000 man zal worden gebragt.

— Door sommige bladen was verzekerd geworden, dat er, ter gelegenheid van den 7den Augustus aan een aantal maatkundige veroordeelden kwijtschelding of vermindering van straf zou gegeven worden. De *Moniteur* behelst tot heden echter niets daarvan.

— Men wil thans aan de reis van den heer d'*Argout* naar het zuiden van Frankrijk, weerwaarts hij gegaan is om de baden te gebruiken, ook eene staatkundige strekking toeschrijven. Hij is op zijne reis van twee secretarissen vergezeld, die in last zouden hebben, om den geest der zuidelijke provincien opzigtelijk de interventie in Spanje te polsen; zij zouden ook belast zijn om den grond te leggen tot schikkingen en overeenkomsten, waardoor het besluit van het gouvernement min gewaagd en vooral minder hatelijk worden zou. Men herinnert zich, dat de minister van financien in 1823 een veel gewigtiger rol dan onze gewoonlijk speelde, en men zou verlangen, dat onze tegenwoordige financie-minister met denzelfden gunstigen uitslag iets dergelijks tot stand bragt; het zou dan vooral eene financiele interventie zijn, waarin de mogendheden en ook Engeland minder bezwaar zouden vinden.

— In eene correspondentie uit Toulon van den 5den wordt gezegd, dat de berigten van het smaldeel van den admiraal *Hugon* uitermate loopende zijn. Terwijl, volgens het berigt door de *Alcyone* aangebragt, de kapudan-pacha den 28 of 29den van Tripoli vertrokken was, na een korps troepen te hebben ontscheept, gelooide men, dat het turksch eskader naar Konstantinopel was teruggekeerd. Thans had men berigt, door de komst van de brik *Dauphinoise*, dat de kapudan-pacha zich nog den 28sten te Kaap Carthago, tusschen Tripoli en Tunis bevond, en dus waarschijnlijk eene kruispassage had gemaakt om den admiraal *Hugon* te misleiden; de turksche vlootvoogd had intusschen ook volgens dit berigt een 3000tal manschappen aan wal gezet, zoodat hij, in weerwil van het Fransch eskader, een min te voor een deel in zijne zending geslaagd is.

— De tijdingen heden uit Spanje ontvangen bevestigen dat de constitutie van 1812 te Granada en te Cadix is geproclameerd geworden. Zoodra men in deze laatste stad de tijding van het voorgevallene te Malaga had ontvangen, kwam de bevolking in beweging; de nationale garde verklaarde zich het eerste, en haar voorbeeld werd weldra door het garnizoen gevolgd. Hetzelfde had te Granada plaats.

Uit Malaga schrijft men van den 27sten Julij: De eed aan de constitutie is heden alhier afgelegd in den avond van den 25sten. De geheele nationale garde, al de troepen van het garnizoen, als mede de autoriteiten der stad waren bij die plegtigheid tegenwoordig. De provisionele junta heeft eene proclamatie uitgevaardigd, ter aanbeveling van orde en rust, zoo noodzakelijk, naar zij zich uitdrukt, om het begonnen groote werk ten einde te brengen. Denzelfden dag zijn er zendelingen naar al de provincien van Andalusien vertrokken, ten einde dezelve tot eene dergelijke beweging als te Malaga over te halen, en om den afgevaardigden te doen benoemen voor de vorming eener centrale junta van het zuidelijk Spanje. — Dat de pogingen dezer emissarissen niet zonder gevolgen zullen gebleven zijn, blijkt uit het bovenvermelde van het gebeurde te Cadix en Granada.

— Sarragossa heeft mede een adres aan de koningin-regentes opgezonden, waarin de civiele en militaire autoriteiten haar aankondigen, dat de provincie Arragon zich onafhankelijk heeft verklaard en de constitutie van 1812 aangenomen. Dit stuk, den 1sten Augustus opgemaakt, houdt een vijf-en veertigtal onderteekeningen, aan het hoofd waarvan de voormalige minister *Zoariste San Miguel*, kapitein-generaal van het leger en van het koningrijk Arragon staat. Den volgenden dag hebben in Sarragossa de nationale garde, alsmede het klein getal troepen, dat zich in de stad bevond, den eed aan de constitutie van 1812 afgelegd.

— Het *Journal des Débats* zegt heden, dat het engelsch legioen zich te St. Sebastiaan steeds ingesloten bevindt, zeer verzwakt door het vertrek van een aantal officieren, en slecht betaald wordende.

— Uit Bayonne schrijft men van den 5den: „Men verzekert dat de luitenant kolonel van het 48ste regiment van linie hier in garnizoen, het bevel gaat aanvaarden over het nieuw korps volontairen, dat te Pau georganiseerd word, en dat, afgescheiden van het vreemd legioen, de toezegging zou hebben van uit de fransche schatkist te worden betoeld. „De haven van Bilbao, Portugalette, wordt, naar men zegt, door 3000 karlisten met zwaar geschut ernstig aangetast. Een van Bordeaux komend vaartuig met meel beladen, de haven willende naderen, was dezwege genoodzaakt geweest af te houden."

— Heden (10 *Augustus*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 100,80; 3 pCt. 80; Nap. renten 100,30; Spanje, Actien, 31⅛; Diverse 11⅝; Passieve 9½; Rom. L. 102⅜.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den Augustus.

Naar men vernoemt, heeft de algemeene Synode der Hervormde Kerk in dit Koningrijk, in hare laatste jaarlijksche bijeenkomst, in het begin der maand Julij jl. gehouden, onder anderen den tegenwoordigen toestand der Nederlandsche hervormde kerk beschouwd, en gemeend, dat die toestand algemeene bepalingen noodzakelijk maakte ten aanzien van de handelwijze, die gevolgd behoorde te worden, omment aanzoeken van dezulken, die, van de gevestigde hervormde kerk zich willende afscheiden, ruijenuit uit het lidmaten boek, of ook voor hunne kinderen uit het doopboek, verlangen. Te dien einde is door de synode onder anderen het navolgende bepaald:

Dat, daar het opzigt over de leden der gemeente aan den kerkeraad is opgedragen, geene aanteekening tot afscheiding hoe ook genaamd zullen mogen aangenomen worden, ten zij behoorlijk gerigt zijn aan den kerkeraad, of aan den voorzitter des kerkeraads.

Dat om dezelfde reden de *terstelijke* behandeling van gezegde aanzoeken niet door een predikant, of door een ander lid des kerkeraads op eigen gezag, maar door den kerkeraad in eene wettige vergadering zal moeten plaats hebben en behoorlijk *genotuleerd* worden.

Dat door de doop- en lidmaten-boeken aanteekening van daadzaken behooren, die op geenerlei wijze ongedaan gemaakt kunnen worden, zoo zal ook in geen geval het roijeren van leidmaten naam op dezelve kunnen worden toegestaan;

Dat dat in art. 1 en 2 van het algemeen reglement voor het bestuur der Hervormde Kerk in het Koningrijk der Nederlanden bepaald wordt, wie gerekend moeten worden tot het hervormd kerkgenootschap te behooren, zoo zal, dienvolgende overeenkomstig, niemand, die tot eenige scheiding aanleiding door, niet beschouwd worden als zijnende gescheiden van het hervormde kerkgenootschap, ten zij aan den kerkeraad ten volle blijke, dat zoodanig persoon zich vrijwillig en duidelijk verklaard heeft die afscheiding te begeeren; dat, in geval er zulk eene vrijwillige en duidelijke verklaring aanwezig mogt zijn, de kerkeraad, alvorens hem als eenen afgescheidene te beschouwen en aan te teekenen, zich ernstig bevragen of er, en zoo ja welke, middelen te beproeven zijn, om dien dwalenden te regt te brengen.

Dat de openbare afkondiging van de namen der afgescheidenen, noch aan de afscheiding zelve, in geen geval zal mogen plaats hebben;

Dat aan de kerkelijke besturen overgelaten worde, in de zulke meer bijzondere maatregelen te nemen, die binnen de vermelde bepalingen, en in derzelver geest, moeten kunnen strekken om de afscheiding, zoo veel mogelijk te verhoeden of te verminderen, alsmede hen, die tot bevordering daarvan de hand leenen, kerkelijk te bestraffen.

— Dezer dagen is door Zijne Majesteit den Koning een besluit genomen, waarbij de ambtenaren van het ministerie van buitenlandsche zaken eenige bevorderingen, het zij in rang of belooning, hebben ondergaan.

— Tot eersten luitenant bij het wapen der infanterie in Oostindië is benoemd jonkheer *R. L. van Andringa de Kempenaer*, geweezen eerste luitenant bij de 1ode afdeeling.

Het honoraire activiteits-tractement is verleend aan de kapiteins *P. Groen* van de 8ste, *P. C. Zeewoldt* van de 10de en *H. Camphuizen* van de 17de afdeeling, aan de 1ste luitenants *P. Verhagen* van de 2de en *P. Bair* van de 11de afdeeling, alsmede aan den officier van gezondheid der tweede klasse bij de afdeeling grenadiers, *W. Meijer*; terwijl, in afwachting van herstel, zulks ook voorloopig is toegelegd aan den 1sten luitenant *C. G. Klamberg* van het regement ligte dragonders, en het twee derde activiteits-tractement aan den kapitein van de 17de afdeeling, *B. J. H. van Hopbergen*.

Eervol is ontslagen de tijdelijke officier van gezondheid der 2de klasse bij de 7de afdeeling, *J. F. Hart*.

— Eergisteren is er te 's Hage groot diner geweest bij den engelschen gezant, sir *E. Disbrowe*, waarbij de leden van het Corps Diplomatiek en eenige andere aanzienlijken tegenwoordig waren.

— Eergisteren avond is met de stoomboot van Hamburg te Amsterdam aangekomen de heer *W. van Aken* met zijne gehoude menagerie, die sedert zijn vertrek uit het Vaderland aanzienlijk in belangrijkheid en uitgebreidheid is toegenomen. Deze menagerie, die het dek van genoemde stoomboot schier geheel vulde, is in vier vaartuigen overgeladen en naar Rotterdam vervoerd, waar zij reeds aanstaanden maandag door het publiek zou kunnen bezigtigd worden.

— Brieven uit de haven van la Rochelle van de laatste dagen van Julij maken melding, dat aldaar en te St. Martin, eiland Ré, de aldaar liggende Nederlandsche schepen aan gezondheidsmaatregelen onderworpen zijn geworden, alsmede aan de betaling van zware onkosten, daaruit voortvloeijende. Men vleide zich, dat deze maatregelen van gestrengheid spoedig zouden worden opgeheven, doch achtte het inmiddels raadzaam, dat de gezagvoerders van schepen, welke uit eene Nederlandsche haven naar la Rochelle of het eiland Ré vertrekken, van een, door den Franschen konsul gevisëerd, gezondheids patent, mierden voorzien, als ook van eene gele vlag, om die op te hijschen tot herkenningsteeken.

Men bield deze voorzorgen te meer noodig, om dat de straffe op het overtreden der gezondheids-maatregelen in Frankrijk zeer streng zijn, naar aanleiding der wet van 3 Maart 1822, welke extractsgewijze achter het algemeen reglement op de gezondheidsmaatregelen voor la Rochelle is afgedrukt.

— In de maand Julij zijn door het kanaal van Voorne 151 zeeschepen gevaren, als: 88 te Hellevoetsluis binnengekomen, en 63 uitgeloopen.

— Op den 25sten Julij is een nabij de stad Kongsberg in Noorwegen gelegen buskruidmolen, met een verschrikkelijken slag in de lucht gesprongen, verscheiden nevenstaande gebouwen met zich nederrukkende; eenige menschen werden daarbij gekwetst, andere worden nog vermist. Ook in de stad bragt de schok eenige schade te weeg, en werd de drukking tot in Drammen ondervonden.

— Blijkens de laatste berigten uit Töplitz zal de koning van Pruissen den 14den Augustus de badkuur eindigen, den 16den te Potsdam en den 19den te Charlottenburg aankomen; den 15den keert ook prins *Wilhelm*, zoon des konings, met gemalin uit Marienbad terug.

— Een dagblad maakt de opmerking, dat het eene zonderlinge noodlottigheid mag geheeten worden, dat de thans te Malaga vermoordde gouverneur *Soa* of *Saint Just*, een neef was van den beruchten conventioneel van dien naam.

De nieuwe belgische oorlogs-minister *Willmar*, is een Luxemburger tusschen de 40 en 42 jaren oud; hij heeft in de laatste jaren van het fransch Keizerrijk onder dezelfs legers gediend en is met verscheiden orders versierd. Aan de revolutie in 1830 heeft hij geen deel genomen.

— De correctionele regtbank te Brussel heeft tot eene boete van 100 fr. veroordeeld den uitgever van het werk *Encyclopédie moderne par Courtin, Th. Lejeune*, voor het aan die uitgave verbinden eener lotery met premien.

— Laatstleden Vrijdag heeft men te Mons een zonderling verschijnsel gezien; de straten waren namelijk overdekt met mieren, sommige met, andere zonder vleugels; deze laatste zijn, gelijk men weet, de werkende mieren. Van waar deze insekten komen, dewijl zij zich gewoonlijk in de bossehen ophouden, en hoe zij eenelaps door alle deelen der stad verspreid waren, is als nog onbekend. Dit is eene kwestie, welke natuurkundigen waarschijnlijk kunnen oplossen.

Zie hier het adres aan de Spaansche koningin-regentes, te Saragossa den 1sten dezer opgemaakt, waarbij de geheele provincie Arragon zich aan het gezag van het gouvernement te Madrid onttrekt.

ONAFHANKELIJKHEIDS-VERKKLARING VAN *ARRAGON*.

» Mevrouw, er bestaan noodlottige tijden voor de volken, waarin zij het vertrouwen verliesen dat zij in hunne gouvernementen behooren te hebben; de vreesachtigen zijn verschrikt, de moedigsten verliezen hunne veerkracht; tijdstippen, waarin vele lieden hunne regtschapene gevoelens verbergen, met angst hunne blikken op de toekomst werpen, die zich in 't donker gehuld aan hen vertoont; zoodanig is de gesteldheid van Spanje sedert het midden van de maand Mei jl. Altijd de weldaden erkennende welke de natie aan U.M. te danken heeft, en bestendig hare deugden en edele gevoelens waarderende, willen wij haar edelmoedig hart niet bedroeven door al de rampspoeden op te sommen, die deze gesteldheid kennerken.

» De gehele natie kent zeer goed de omstandigheden welke aan het bewind gebragt hebben de ministers die sedert derdehalve maand de teugels van het bestuur in handen hebben. De afkeuring die toen plaats had is genoeg bekend en de vrijmoedige openbaring welke de volks *estamento* daarvan voor den troon Uwer M. bragt, was bijna algemeen. De ontbinding der cortes had daarop plaats, eene daad van geweld en wraakzucht, waardoor de reeds bestaande verbittering nog vermeerderd werd.

» De proclamatie door U. M. aan de Spanjaarden gerigt, tegen hoogstdezelve de cortes bijeen riep welke de grondwet herzien moeten, zette voor het openbaar de verontwaardiging ter neer en deed de gemoederen weder hoop opvatten. Niets was gemakkelijker dan deze illusie te laten voortduren; maar de daarop gevolgde willekeurige en strenge handelingen, de blijkbaar door personele wraakzucht ingegeven afzettingen, deden haar wel spoedig verdwijnen en lieten in Uwer Ms. ministers geen ambtenaren zien die vastheid en vastheid bezaten, meer onverzoenlijke lijden, die den regtgeaarden aan hunnen persoonlijken haat en hunne wraakzucht. Wij zullen in geen bijzonderheden over al die daadzaken treden. Welk Spanjaard kent dezelve niet? wie heeft niet met smart en droefheid de vreemde geruchten vernomen, de gunstblijken bij voorkeur aan de zoodanigen verleend die gehouden worden als het meest vijandig gezind tegen het ons beheerend stelsel van vrijheid en wetgeving? Voor wie heeft men dit kunnen verbergen, dat het gouvernement Uwer M. door lieden bestuurd wordt, die, om hen met geene andere benaming te bestempelen, althans geenregt op het openbaar vertrouwen hebben? Bij eene zoo treurige gesteldheid zijn tegenspoeden gekomen, invallen van de oproerigen, de vermeerdering hunner aanhangers, de wegsmelting onzer gelederen en de ontmoediging onzer corpen, gepaard met eene den vijanden onzer vrijheid weinig gewone vermetelheid.

» De toestand is gevaarlijk en smartelijk. Onmogelijk kan het volk langer zijn het toevertrouwen aan hen die er toe besloten schijnen om hetzelve in eene zoo verschrikkelijke onzekerheid te laten verkeeren. De stad Saragossa, van deze gevoelens te eerdig doordrongen, verheugde aanstonds een straal van geluk, waardoor het de rampen eener altijd dondoutige scheuring zoude kunnen vermijden. De ijver door de autoriteiten voor het behoud der eenheid aangewend is groot; zij zijn door opofferingen noch inspanningen afgeschrikt geweest, om het gouvernement een vertrouwen te verwerven dat zij-zelven het niet toedroegen; maar de vrees is ten laatste sterker geweest dan alle hare bij zoo menigvuldig gelegenheden herhaalde pogingen; haar morele invloed heeft de te sterk bedrongen gevoelens, die ook zij-zelven deelden, geen langeren wederstand kunnen bieden, en tusschen de verschrikkelijke keus geplaatst van of gehoor te geven aan de regtvaardigheid dier gevoelens, of oorzaak te zijn eener verschrikkelijke ontknooping die de rampen des vaderlands nog zoude verzwaard hebben, hebben zij niet geweifeld den weg in te slaan, welken rede, menschelijkheid en hun eigen patriotismus hun aanwezen.

» Het gewest, Mevrouw, verklaart derhalve, daar de cortes niets over de grondwet beslissen, zich zelf onafhankelijk van het gouvernement Uwer M. en onder het schild van de constitutie van 1812; van zijn regt doordrongen, zal het bij zijn besluit volharden om zelf zijne zaken te besturen en deze niet langer te laten in handen onbekwaam in de tegenwoordige crisis om de teugels van het bestuur te voeren, onbekwaam in de zaken betrokken, zijn talijk; de gevaren die den vaderlandsliefde om geen heil te hopen van degenen die hun zoo veel wantrouwen inboezemen. De burgeroorlog heeft eene nieuwe impulsie noodig, welke de vijanden des vaderlands ontmoedigt; deszelfs brave verdedigers behoeven een nieuwen spoorslag welke hun moed en hunne geestdrift kan verlevendigen. De mannen die zich voor het liberaal stelsel hebben verklaard behooren een zekeren en billijken waarborg te hebben van niet ten derden male het slagtoffer te worden van den onverzoenlijken haat hunner vijanden.

» Zoodanig, Mevrouw, zijn de gevoelens die de ondergeteekenden en de bewoners van dit gewest vervullen, waarvan de eerste dezelfs vertegenwoordigen, enz.

» De adressanten besluiten, Mevrouw, met de oprechte wenschen van U.M. te ontboezemen, die zij steeds als hunne koningin beschouwen, als het voorwerp hunner erkentelijkheid, liefde en hoogste achting."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den Augustus.

De courant van Aken berigt het volgende aangaande de reis der Pruissische prinsen door de Rhijn-provincien. Op den 6den September namelijk zijnen de Kroonprins, de Prinsen *Wilhelm* met zijne gemalin, *Karel*, *Albert*, *August* en de landgraaf van Hessen Homburg van Berlijn af over Halle, Frankfort, Mainta, en kwamen den 8sten te Kreuznach aan; den 9den voeren zij den Moesel af en kwamen den 11den te Koblentz, in welks nabijheid den 12, 13 en 14 de groote manoeuvres zullen gehouden worden; den 14den reizen zij naar Bonn, den 15den naar Keulen, den 16 naar Dusseldorp en den 17den naar Paderborn, waar weder manoeuvres zullen plaats hebben; den 23sten begeven zij zich naar Elberfeld, den volgenden dag naar Aken; van daar gaan zij naar Koblentz terug, varen met de stoomboot naast het kasteel van Prins *Frederik*, Rheinstein, en keeren den 28sten over Biberich, Wesel en Hessel terug naar Berlijn.

— Dezer dagen heeft de koning van Saxen bij besluit de statuten bekrachtigd eener vereeniging, aan wier hoofd Prins *Jan* en de staatsminister *van Lindenau* staan, en waarvan het doel is om voor te komen, dat de ontslagenen, uit inlandsche straf- en verbeterhuizen, in nieuwe overtreding of hulpeloosheid vervallen. Dit doel wil men bereiken door gepaste kostwinningen voor zulke personen, of, waar dit onmogelijk is, door ondersteuning, die echter maar in enkele gevallen in geld zal bestaan. De middelen dezer vereeniging zullen hoofdzakelijk in vrijwillige bijdragen bestaan. In Dresden zal het hoofdbestuur, in de meeste overige steden zullen sub-commissien gevestigd zijn.

— Volgens berigt uit Triest van den 2den augustus, was de cholera er thans zoo goed als verdwenen. In de tweede helft van julij had de ziekte er zich nog met kracht doen gevoelen, zoodat men er van den 23sten tot den 29sten over de 500 gevallen en 232 sterfgevallen had gehad.

— In een schrijven uit Konstantinopel van den 20sten julij, in de *Augsburgsche Zeitung* voorkomende, komt men op nieuw terug op de geschillen van den Engelschen gezant, lord *Ponsonby* en de Porte, ter zake de beleediging den engelschman *Churchill* aangedaan. Ofschoon lord *Ponsonby*, sedert de afzetting van den Reis-effendi, zijne dagelijksche betrekkingen met de Porte weder aangeknoopt had, merkte men toch bij hem eene zekere terughouding op in alle aangelegenheden van eenig staatkundig gewigt, als wilde hij daardoor te verstaan geven, dat men eerst volle genoegdoening wegens den, aan een Engelschen onderdaan hoon geven moest, alvorens men zich verheugen mogt de inzigten van den edelen lord over het een of ander gewigtig staatkundig vraagstuk te vernemen. Men vermoedde dat dit zijn gedrag overeenkomstig wezen zou met de hem uit Londen toegekomen voorschriften, alhoewel onderscheidene diplomaten beweerden te weten, dat aan hem overgelaten was zich naar de omstandigheden te gedragen, en alzoo, naar dat zijne gezegning het raadzaam achtte, de zaak van den heer *Churchill* te laten varen of de Porte tot eene nog grootere genoegdoening te noodzaken. Dit laatste moest den lord zeker het doelmatigste toeschijnen, en daarom zou hij eene scherpe aanteekeningen gemaakt hebben tusschen de bovengenoemde zaken en die van meer gewigt, tot dat de Porte zich geheel naar zijne wil had gebukt. Lord *Ponsonby's* ambtgenooten, inzonderheid de admiraal *Roussin*, hadden hem tot meer toegevendheid trachten te bewegen, doch de lord had zulke afgewezen, en stelde dat hij jegens zijn land verschuldigd was geene valschheid te toonen, ten einde de Porte voor het verlies moet bedacht te maken. Waar was het, dat de engelsche handelaars gedreigd hadden Konstantinopel te verlaten, maar men hield het er voor, dat die zaak zoo ernstig gemeend was, daar zij zelven bij hunne vertrekking het meeste zouden lijden, dewijl de andere Europesche kooplieden zich wel spoedig van hunnen handel zouden meester maken.

— In een schrijven uit Alexandrie van den 4den (16) Junij wordt, strijdig met de vroeger ons nadeelige berigten, een gunstig tafereel opgehangen van de tegenwoordige gesteldheid in Egypte. De onderkoning was, na een vijfmaandsch verblijf te Caïro, te Alexandrie teruggekomen. Hij had in dit tijdsverloop, met zijne heilzame voorzigtigheid en zooveel zulks naar den staat van beschaving der bevolking mogelijk was, verbeteringen van allerlei aard, in landbouw, nijverheid en het fabriekwezen ingevoerd, en talrijke misbruiken, in andere nieuw opkomende staten onvermijdelijk, had zijn' scherpe blik ontdekt en waren door hem geweerd. Bij zijne komst te Alexandrie had hij alles in oogenschouw genomen; belooningen en straffen uitgedeeld en alles gemaakt van bestuur een nieuw leven bijgezet; ook op de buitenlandsche staatkunde hield hij de oogen steeds gevestigd en nog voor korten tijd had hij 12 millioen piasters naar den Sultan gezonden. Egypte kreeg door dit alles weer een gunstig aanzien; de organisatie van de land- en zeemagt was voortreffelijk; het leger was niet minder dan 180,000 man sterk, meest door inlandsche officieren aangevoerd; de vloot was aanzienlijk, zes pieuwe oorlogschepen lagen op de werven, die spoedig konden gereed zijn. Ook uit Syrie luidden de berigten voldoende; overal heerschten rust en orde, enz. — Dat op dit gunstig tafereel intusschen vele aanmerkingen zouden te maken zijn, en het veel van dezelfde glans verliezen zoude, wanneer men de keerzijde in 't licht stelde, behoeft wel geen betoog.

— Te Weenen waren den 5den Augustus genoteerd: 5 pCt. Metalliques 107 ¼; 5 pCt. 100 ¼; Portugal 138 ¾; Bankactien 1353—55 ¼.

ENGELAND.

Londen, den 10den Augustus.

Dezer dagen is er meer dan één langdurige kabinetsraad gehouden.

— Het Hoogerhuis heeft de wet op de zegels der nieuwspapieren, waarvan het regt bij dit ontwerp op een vierde wordt verminderd, aangenomen. In het Lagerhuis heeft Dr. *Bowring* lord *Palmerston* gevraagd, of het Britsch gouvernement ook deel had aan den stap door den Franschen gezant te Bern gedaan, ten opzigte der vreemde uitgewekenen in Zwitserland, hetgeen hij eene schending van het regt der gastvrijheid noemde. De minister heeft ontkend dat het Engelsch kabinet daarvan eenige kennis droeg, maar beweerde dat naar zijn inzien de Fransche regering geldende redenen voor dien maatregel had gehad, daar die vlugtelingen zich slechts met plannen te smeden tegen de rust en veiligheid van Frankrijk bezig hielden. Den vorigen dag had het Lagerhuis aan wetsbepaling onder Koningin *Anna* genomen, vernieuwd, waarbij de Hertog *van Marlborough* en zijne nakomelingen, van het opbrengen van belastingen worden vrijgesteld, uit hoofde van dezelfde aan den lande bewezen diensten. Laatstgemeld Huis heeft nog de amendementen der lords in de korporatiewet verworpen, en tot het vragen zoner conferentie over dat onderwerp met hunne lordschappen besloten. De zittingen der beide Huizen zullen waarschijnlijk binnen acht of tien dagen gesloten worden.

— De hertog *van Cumberland*, broeder des Konings, is den 7den augustus naar het vaste land overgestoken. Hij begeeft zich eerst naar Hamburg en dan naar Berlijn, alwaar zijne gemalin zich bevindt.

— Het lijk van den heer *Nathan Meijer Rothschild* is den 8sten augustus te Londen ter aarde besteld. De begrafenisstoet bestond uit 25 koetsen, waaronder men die van de gezanten van Oostenrijk, Rusland, Pruissen, Napels en Portugal en van vele Engelsche edelluiden opmerkte.

— Ondanks weerwil der schoone beloften van de Spaansche Regering en van generaal *Evans*, ontvangen de Engelsche hulptroepen geene betaling en blijft de desertie en insubordinatie onder de soldaten en hare oorzaken van dagelang onder de officieren toenemen.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — De Beijersche Natuurkundige von Schubert zal, vergezeld van eenige andere natuuronderzoekers, in den aanstaanden herfst, op kosten van de Beijersche Regering, eene reis naar *Egypte* en *Syrië* ondernemen, ter uitbreiding vooral van de kennis der Geognosie, Zoölogie en Mineralogie. — De kundige muzijkmeester Kloss te *Berlijn* heeft, naar het voorbeeld van Fétis, die het eerst te Parijs historische concerten gegeven heeft, dergelijke te *Berlijn* begonnen te geven. Het eerste concert had ten doel, om het plan te doen kennen, 't welk de Heer Kloss zich had voorgesteld. Als voorbeelden van Duitsche muzijk werden er stukken van Haydn, Haendel, Mozart, Beethoven en Weber; van de Italiaansche, stukken van Spontini; van de Fransche, een koor en aria uit *la Juive* gegeven. De Heer Kloss deed eene overhandeling over de muzijk der oude volken vóór de geboorte van Christus, inzonderheid over die der *Egyptenaren*, welke gevolgd werd door de uitvoering van eene Arabische elegie, vervaardigd uit vier noten, en gezongen, eerst met den oorspronkelijken tekst, door twee sopraanstemmen, vervolgens door twee koren. De Heer Kloss is voornemens nog zes historische concerten te geven, naar één bepaald plan.

Italië. — De Heer Cacciatore te *Palermo* heeft eenige maanden geleden eene ster van de 7de of 8ste grootte bij 503 van de *Maagd* (volgens Mehnke) waargenomen, welke zich in drie dagen 10 secunden, in regte opklimming eene minuut, naar het Noorden bewoog. Olbers verklaarde deze ster of voor eene planeet, of voor eene nieuwe asteroïde tusschen *Mars* en *Jupiter*: weshalve de sterrekundigen worden uitgenoodigd deze opmerkelijke vreemdelinge naauwkeurig na te gaan.

Frankrijk. — De Spaansche componist Gomis, vervaardiger der muzijk van eenige vermakelijke Opera's, als *de Duivel van Sevilla*, *het Spook*, *de Lastdrager* enz. is te *Parijs* overleden, 47 jaren oud. — Bij de Akademie der Opschriften en Fraaije Letteren, welke op den 5den dezer te *Parijs* eene openbare zitting heeft gehouden, hebben in de prijsdinging van dit jaar, drie *Duitschers* de gouden eerepenningen weggedragen. Voor eene *Geschiedenis van de vestiging der* Vandalen *in* Afrika *en van derzelver Bestuur*, *sedert* Genserik *tot aan de vernietiging des Rijks door* Belisarius, is de eerste prijs toegekend aan Dr. F. Papencordt te *Berlijn*; voor de beste beantwoording der vraag: *Welke sedert de tweede eeuw onzer jaartelling tot aan de vestiging van het Rijk van* Konstantinopel, *de staatkundige toestand geweest is der Grieksche steden aan de boorden van de* Zwarte Zee, *en van de* Propontis, aan Karl Mehs, onderwijzer aan het Gymnasium te *Dusseldorf*; en eindelijk de jaarlijksche, door Hautzroche gestigte, prijs voor de Penninghunde, aan Streber, adjunct-bewaarder van het penning-kabinet des konings van *Beijeren*. Ter prijsdinging voor het jaar 1837 is uitgeschreven het volgende onderwerp, welks opgave wij ten gevalle van hen, die aan de behandeling hunne krachten mogten willen beproeven, in het oorspronkelijke mededeelen: *Déterminer quels ont été, à partir du régne de l'empereur Constantin jusqu'à la fin du seizième siècle, les caractères et les vicissitudes du droit de propriété foncière, dans toutes les régions qui ont fait partie de l'Empire romain en Europe.* — De Heer Cousin heeft in de Akademie der Zede- en Staatkundige Wetenschappen mededeeling gedaan eener ontdekking van handschriften, niet geheel zonder belang voor de geschiedenis der scholastijke wijsbegeerte. Men heeft namelijk de handschriften gevonden van den beroemden wijsgeer en Franciscaner monnik Roger Bacon, in de 13de eeuw in *Engeland* geboren, maar die bijna geheel zijn leven in *Frankrijk* heeft doorgebragt. De gedachte van het aanwezen dier handschriften in *Frankrijk* was eene bloote gissing van den Heer Cousin, wiens nasporingen te *Douai* en *St. Omer* met eenen gunstigen uitslag bekroond zijn. Tot hiertoe is alleen in het licht gegeven de eerste brief, door Roger Bacon aan Paus Clemens IV geschreven, over den staat der wetenschappen in de 13de eeuw, en getiteld *Opus majus*, 't welk in 1733 te *Londen* het licht heeft gezien. Van eenen tweeden brief, welke echter van weinig belang schijnt te zijn, getiteld *Opus minus*, bestaat in *Engeland* een handschrift, en te *Douai* heeft de Heer Cousin van een tweede handschrift een aanmerkelijk brok

gevonden, en het mede nog onuitgegeven *Opus Tertium* in deszelfs geheel. Maar bovendien heeft hij te *Amiens* een handschrift gevonden, welks bestaan niet bekend was, behelzende vraagpunten over de Natuur- en Proefondervindelijke kennis van ARISTOTELES. De Heer COUSIN zal daarover eene verhandeling schrijven, en mogt hij daarin beslist te zullen vinden, of aan ROGER BACON werkelijk, gelijk sommigen gemeend hebben, eenigermate de eer toekomt der uitvinding van den Verrekijker, het Mikroskoop, en het Buskruid.

BELGIË. — De pianofabrikant LUNZENTAL te *Brussel* heeft een nieuw muzijk-instrument uitgevonden, waaraan hij den naam van *physharmonica* of blaasharmonica heeft gegeven. Hetzelve heeft kleinere afmetingen dan de gewone piano, maar overigens, wat den aard der tonen en de wijze van derzelver voortbrenging betreft, eenige overeenkomst met een orgel.

NEDERLANDEN. — Men verneemt, dat de heropening der schouwburgen te *Amsterdam*, met den aanvang der volgende maand, alle reden zal geven, om aan het kunstkeurig publiek te voldoen. Op het Hollandsch tooneel heeft men verscheidene nieuwe balletten en tooneelstukken te wachten, en voor den Hoogduitschen schouwburg is de zangeres Rosa STUART aangenomen, eene Engelsche van afkomst, die thans in *Duitschland* door haar kunstrijk spel, gevoelvolle voordragt, en rijke stem algemeen genoegen geeft. — Bij de gebroeders DIEDERICHS te *Amsterdam* ziet het licht een eerste nommer van een prachtwerk, ten doel hebbende, om in eenen goeden opgang te mogen voorzien. Men zal zich herinneren, dat bij de algemeene opwekking van het nationaal gevoel, door den Belgischen opstand te weeg gebragt, ook eene poging gedaan is, om door eene nationale kleederdragt de vreemde modes te doen vervangen. Deze poging is destijds mislukt; en die mislukking was juist geen bewijs van gebrek aan nationaliteit bij onze Nederlandsche vrouwen en meisjes, maar vond haar oorzaak daarin, dat velen eenen zoo dachten, als de vrouwen die zich thans vereenigd hebben, om het tijdschrift *Psyche, Galerij der nieuwste modes*, onder directie van Mevr. J. TIMMS geb. KRAMER, uit te geven. In het Prospectus toch, voor het eerste nommer geplaatst, voeren deze Dames de volgende openhartige en manlijke taal, aan welke wij niet meer dan eene reden hier eene plaats inruimen:

„De staatkundige mage zich tegen het verbreiden van Franschen en Engelschen invloed in ons Vaderland verzetten; de taalkundige moge zijne krachten inspannen, om onze taal- en letterkunde voor vreemde smetten te behoeden; de wijsgeer moge onvermoeid het verfranschen onzer zeden aangebrekken tegengaan, — wij juichen, als vrouwen, hunne pogingen toe. Wij hopen zelfs, dat een gewenschte uitslag hun streven moge bekroonen. Wij willen gaarne, voor zooveel in ons is, daartoe medewerken. Wij willen, hun ten gevalle, liever den Hollandschen schouwburg dan het Fransche theater bezoeken; in onze kringen, in onze vriendenkringen, liever Hollandsch dan Fransch spreken; onze kinderen in de eerste plaats in de landtaal, in de Vaderlandsche geschiedenis doen onderwijzen; liever Hollandsche dan Zwitsersche gouverneurs en gouvernantes nemen; geene Buitenlandsche reizen doen, alvorens ons Vaderland, althans deszelfs voornaamste en fraaiste streken, te hebben doorreisd; onze taal zooveel mogelijk zuiver houden van vreemde woorden; wij willen ons liever vermaken dan *amuseren*, ons liever vervelen dan *ennuijeren*, wij willen zelfs onze *bonne* degaanden, en eene kindermeid in de plaats nemen.

„Dit alles willen wij gaarne, en zonder morren, ten gevalle der staatkundige, taalverstandige en wijsgeerige mannen, doch: Maar wij verlangen daarvoor eene belooning, en wat men ook van de ondankbaarheid der vrouwen gezegd hebbe, wij zullen ons dat bijna loon onzer inschikkelijkheid niet durven, niet willen weigeren. Wij wenschen namelijk, dat de Heeren, bij al dat vreemde, hetwelk wij zoo maar in eens over de grenzen willen terugjagen, alleen eene uitzondering gelieven te maken ten behoeve onzer *Modes*. Niets toch is onschuldiger in eene vrouw, dan naar streven, om de meerdere of mindere bekoorlijkheden, waarmede de natuur haar begaafd heeft, door eene gepaste, smaakvolle kleeding te verhoogen en meer te doen uitkomen. En niets voorwaar is natuurlijker dan dat wij in dit opzigt onzen smaak laten leiden door de steden bijzonders, welke reeds eeuwen lang als toonbeelden van smaak in kleeding alom zijn erkend en eene regtmatige vermaardheid als zoodanig hebben verworven. Wij achten, wij eerbiedigen, wij bewonderen eene JACOBA VAN BEIJEREN, eene MARIE VAN MECKLENBURG, eene THÉRÈSE VAN LICHTENSTEIN, eene ANNA MARIA SCHOONMANS, eene WESSERSCHAIDE VISSCHER; wij verachten daarentegen eene Mamzelle, eene LA VERRIÈRE, eene POMPADOUR, eene DUBARRY, maar wanneer het smaak in kleeding, bevalligheid in houding geldt, dan kiezen wij niet den dosch der evengenoemde eerbare vaderlandsche vrouwen."

Door deze gevoelens gedreven heeft de bedoelde vereeniging van Fransche Mode-journaal te leveren, waarin de platen der nieuwste *Parijs*- en *Londen* uitkomende modes met de beschrijvingen in het Nederduitsch genoegen genjuging als in evengenoemde steden zullen worden medegedeeld, en teven daarbij zal gevoegd worden eene aangename, keusche en opzettelijk voor den smaak en de behoeften van dames gekozene lectuur. Ten aanzien van dit laatste bevat het eerste nommer 3 stukken: *Christina van Zweden*, *Mistress Morton*, *Shuin Dhu Dhearg*. Wij kunnen ons dezer plaatse in geene beoordeeling van deze onderneming, en de eerstelingen van hare voortbrengselen treden, maar kunnen niet nalaten te duren opmerken, dat dezelve, schuldbaar aan het bewaren van volkseigendommelijkheid en nationale zelfstandigheid vijandig, strekken kan ter bevorderingen van den smaak voor nationale taal- en letterkunde.

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 12den Augustus.*

TARWE. - Met weinig handel: 127 ℔ Bonte Poolsche *f* 200; - 128 ditto ditto *f* 220; - 129 ditto ditto *f* 224; - 128 Zeeuwsche *f* 192, 185; - 126 Vriessche *f* 168.

ROGGE. - Als voren: 118 ℔ Riga *f* 160; - 122 O. Overijsselsche *f* 151.

GARST. - Prijshoudend: N. Zeeuwsche Winter *f* 128, 132; - 99 ℔ O. Oostvriessche Zomer *f* 118; - 101 Oostvr. Winter *f* 120.

HAVER. - Als voren: 90 ℔ Fijne *f* 88.

BOEKWEIT. - Zonder handel.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (*11 Augustus*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 56⅛; ditto 5 pCt. 103⅝, 8 Kanad. 24 7/16, ⅜; Amort. Sijnd. 4½ pCt. 98; ditto 3 pCt. 8, ⅛; Handelm. 183¼, 183½; Ardoins 85 £, 52⅞, 33½, 33¾, 33; ditto ongest. 32⅜, ⅝; Uitgest. 12⅞; Columb. 21; Peruan. 16; Eak. 61. Gr. 27⅜, ½.

* * Gehouwd:

A. PARTS,
1e Luit. bij het 1e Bat. Jagers,

Wageningen,
12 Augustus 1836.

A. H. SCHOLTEN.

* * Heden overleed alhier te den ouderdom van ruim 76 jaren, Vrouwe JACOBA CHRISTINA BARBARA VAN AMERSFOORT, Weduwe van den Heer Cornelis Diederik van Ittersum, hetwelk wordt kennis gegeven aan Vrienden en Bekenden.

Zutphen, *De Kanteekenaar*,
den 10 Augustus 1836. Mr. F. L. JESPERS,
H. OOMEN.

VERKOOPING.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te Breda, zal als daartoe benoemd, bij Vonnis der Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te Breda, dd. 19 July 1836, (behoorlijk geregistreerd) ten verzoeke van H. VAN GALDER cs. Particulier, wonende te Breda, op Woensdag den 17 Augustus 1836, des avonds ten 7 ure, in het *Schimmerhuis*, bij PIETER HERPGERTS, aan de Haven te Breda, in het openbaar definitief toewijzen:

1°. Eene HUIZINGE, PLEINTJE, HOFJE en ERVE, zijnde van ouds eene wel bekende *Brandbakkerij*, genaamd: *Amsterdam*, staande en gelegen binnen Breda, op de westzijde van de Ginnekenstraat, belend zuid VERHOEVEN, noord den Heer VAN DEN STEENSTRAETEN, gekweerd wijk B. N°. 128.

In gebruik te aanvaarden 15 September 1836.

Ingezet voor de som van *f* 1010.

2°. Eene HUIZINGE, [illegible] *Galgengang*, staande en gelegen aan het gilde van de [illegible] straat, aan de Bomtjes, bij den Wal, binnen Breda, belend oost J. HUYBRECHTS, west M. VAN GELOVE.

In gebruik te aanvaarden 1 November 1836.

Ingezet voor de som van *f* 405.

VERKOOPING en VERHUURING VAN DEN

Koren-Wind-Molen en het Molenhuis met LANDERIJEN,

TE EERZEL, KANTON CHIEVRES.

Op Zaturdag den 20en Augustus 1836, des morgens ten 10 uren, zal door het Ministerie van den Notaris W. DE BIE, residerende te Eerzel, de Molen en Herberge van VAN MOER aldaar, worden verkocht:

De KOORN-WIND-MOLEN met MOLENAARS HUIZINGE, ERVE, STALLINGE, SCHUUR, WEI- en BOOMLANDEN, groot ongeveer 14 Bonders, staande en gelegen te Eerzel, Kanton Chievres, en acht dagen daarna, zijnde den Zaturdag, 27 dezelfde maand, ter zelfde plaats verkocht.

Dezelve Molen en Landerijen worden verkocht of worden verhuurd zoo als te rade.

Aan te vaarden den 15 Maart 1837.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van Voormelden Notaris, en ten Kantore van den Notaris DE KNOKKEN VAN DER MEULEN te Oostende.

ZIET HET VOLGT.

STOOMBOOTEN

Willem de Derde en KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Dezelfde in het Baanvaar tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM,
alle dagen des morgens ten 7 ure.

Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
alle dagen des morgens ten 6 ure.

Nadere informatien worden gegeven te Nijmegen ten Kantore der Stoombootmaatschappij aan de Waal; te Tiel, bij P. PEEMS; te Bommel, bij C. VAN DEN BERG; te Gorcum, bij de DE BEER; te Dordrecht, bij C. SMITS, aan den Riesdijk; te Rotterdam, bij [illegible]; te Delft, bij de Erven RODENBURG, en te 's Hage bij [illegible].